

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 317/2013-23

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júna 2013 predbežne prerokoval sťažnosť J. M., B., zastúpeného advokátkou JUDr. J. C., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 181/2009 a jeho rozsudkom z 26. januára 2011, ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 151/2011 a jeho rozsudkom z 13. marca 2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. M. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2012 doručená sťažnosť J. M., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. J. C., B. (splnomocnenie doručené ústavnému súdu 6. júla 2012), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 181/2009 a jeho rozsudkom z 26. februára 2011 (správne má byť 26. januára 2011, pozn.), ako aj postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 151/2011 a jeho rozsudkom z 13. marca 2012.

Zo sťažnosti a z priložených príloh vyplýva, že podstatou sťažnosti sťažovateľa je jeho nesúhlas s postupom okresného súdu a krajského súdu v označených konaniach a s rozsudkami vydanými v týchto konaniach, ktorými nevyhoveli jeho „*Návrhu na určenie neplatnosti právneho úkonu Zmluvy o vykonaní dražby zo dňa 25. 01. 2005*“ uzavretej medzi ním (sťažovateľom) a odporcom v 1. rade (D. H.) a odporcom v 2. rade (obchodnou spoločnosťou D., a. s.).

Okresný súd rozsudkom č. k. 19 C 181/09-153 z 26. januára 2011 návrh sťažovateľa zamietol a uložil mu povinnosť zaplatiť odporcovi v 2. rade trovy konania; odporcovi v 1. rade náhradu trov konania nepriznal. Proti tomuto rozsudku sa sťažovateľ odvolal.

Krajský súd rozsudkom č. k. 8 Co 151/2011-192 z 13. marca 2012 napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil a sťažovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania; odporcovi v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uvádza:

„1. Od 22. 6. 2001 do 13. 10. 2005 som sa spolu s rodinou nachádzal v azylovom konaní vo Švajčiarsku a v mojej neprítomnosti a bez mojej vedomosti boli prevedené moje vlastnícke práva k rodinnému domu v Bratislave na základe absolútne neplatného právneho dôvodu. Nebol súdom ustanovený opatrovník a nebolo mi doručené v zmysle zákona žiadne oznámenie o začatí výkonu záložného práva. Pri mojom domáhaní sa o nápravu porušených práv, súdy vo svojich rozhodnutiach obchádzali ústavný článok 154c ods. 1 a ignorujú moju požiadavku prednostnej aplikácie Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

(ďalej len Dohovor), nakoľko mi zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv, než vnútroštátny zákon 527/2002, a nakoľko tento bol pred jeho novelizáciou v rozpore s Dohovorom.

2. Po navrátení z azylového konania zo Švajčiarska sme sa celá rodina po vystúpení z lietadla 13. 10. 2005 prepadli do bezdomovstva a rodičia spávali na ulici a v opustených domoch, zatiaľ čo deti boli proti ich vôli odlúčené od rodičov, aby prežili. Bojovali sme o prežitie, štát nám neposkytol ani nezamestnaneckú podporu ani primeranú sociálnu pomoc ani náhradné ubytovanie, a tak nám bezprostredne v zimných mesiacoch hrozila smrť podchladením. Nemôžeme sa domôcť spravodlivosti, nakoľko súdy robia prietáhy v konaní a rozhodujú nespravodlivo. ...

3. Dňa 10. 07. 2009 som podal Návrh na určenie neplatnosti právneho úkonu Zmluvy o vykonaní dražby zo dňa 25. 01. 2005 uzavretej medzi D. H. a D., a. s. Naliehavým právnym dôvodom vyslovenia neplatnosti právneho úkonu - Zmluvy o vykonaní dražby je právo navrhovateľa na účinný prostriedok nápravy porušeného práva na majetok pred národným orgánom, vzhľadom k tomu, že bez právneho dôvodu sa dňa 11. 03. 2005 uskutočnila dobrovoľná dražba mojich nehnuteľností, v mojej neprítomnosti a bez mojej vedomosti, čím bol uskutočnený nezákonný zásah do môjho majetku v rozpore s Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Z objektívnych dôvodov som sa v čase podania návrhu na vykonanie dražby, priebehu dražby a uplynutia prekluzívnej lehoty na podanie žaloby nenachádzal na území SR (azylové konanie vo Švajčiarsku od 22. 6. 2001 do 13. 10. 2005). ...

4. Vo svojom vyjadrení k vyjadreniu odporcu zo dňa 18. 02. 2010, ktorý namietal, že o určenie neplatnosti dražby sa môže rozhodovať len v samostatnom konaní, som upozornil súd, že vzhľadom na moju neprítomnosť išlo o svojvoľné konanie a v zmysle judikatúry ESPLP v Štrasburgu z tohto dôvodu je tu povinnosť súdu aplikovať prednosť Dohovoru pred domácim zákonom v zmysle čl. 154c Ústavy SR. “

Podľa názoru sťažovateľa tak okresný súd, ako aj krajský súd princíp prednosti dohovoru pred „domácim zákonom“ v zmysle čl. 154c ústavy nedodržali.

Sťažovateľ nesúhlasí s tým, že okresný súd neakceptoval jeho naliehavý právny záujem na určenie neplatnosti zmluvy o vykonaní dražby z dôvodu, že na jeho strane

neexistuje akákoľvek právna neistota, konštatujúc, že aj v prípade vyslovenia neplatnosti zmluvy o vykonaní dražby by toto nemalo za následok nadobudnutie vlastníckeho práva k vydraženej nehnuteľnosti sťažovateľom. V tejto súvislosti sťažovateľ uvádza:

«... Mám za to, že súdy ignorovali čl. 154c ods. 1 Ústavy SR: „Medzinárodné zmluvy o ľudských právach o základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd.“

... Mám za to, že v mojom prípade nie je možné aplikovať zákon 527/2002 po jeho novelizácii. Dôvodová správa k novelizácii zákona č. 527/2002 o dobrovoľných dražbách jasne zdôvodňuje rozpor zákona 527/2002 platného v čase vykonania dražby (11. 3. 2005) s Dohovorom v časti doručenia písomností, nakoľko nezaručoval ochranu pred svojvôľou v zmysle princípu právnej istoty a „spravodlivú rovnováhu medzi požiadavkami všeobecného záujmu spoločnosti o ochranu práv jednotlivca“...

... Nespravodlivosť vidím v ignorovaní riešiť právnu prekážku neexistencie opatrenia na nápravu rešpektujúceho princíp rovnosti zbrani vzhľadom na uplynutie prekluzívnej lehoty bez môjho vedomia, nakoľko o dražbe som sa dozvedel až po uplynutí tejto lehoty. ...

Domáhanie sa spravodlivosti trvá príliš dlho, bezdomovcami (ja a moja rodina) sme od 13. 10. 2005 a štát nemá východisko, nakoľko neexistuje hmotnoprávna norma, ktorá by umožnila ochranu vlastníckych práv v prípade precedensu a súdy odmietajú rešpektovať Dohovor o ochrane ľudských práv prostredníctvom čl. 154c ods. 1 Ústavy SR.»

Sťažovateľ ďalej tvrdí, že «Nespochybniteľné som preukázal, že pred výkonom záložného práva, počas tzv. dobrovoľnej dražby a počas prekluzívnej doby som sa nachádzal v azylovom konaní vo Švajčiarsku, teda z objektívnych dôvodov som nebol prítomný.

Už prvostupňový súd mal dať prednosť Dohovoru - Protokolu č. 1 ochrana majetku: „Každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok“ pred domácim zákonom č. 527/2002, nakoľko zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd a nakoľko domáci zákon platný v čase výkonu dražby sa ocitol v rozpore s Dohovorom. (Dôkazom bola jeho novelizácia)

Krajský súd absolútne prehliadol moje dôkazy a odkazy na absolútnu neplatnosť právneho úkonu Zmluvy o vykonaní dražby pri prechode vlastníckeho práva a ignoroval, že ZDD (Zákon o dobrovoľných dražbách 527/2002) je v otázke doručovania nebol v súlade s Dohovorom, pričom som jasne uviedol, že v čase výkonu dobrovoľnej dražby 11. 3. 2005 bol ZDD v rozpore s Dohovorom, čoho priamym a nespochybniteľným dôkazom bola jeho následná novelizácia práve v otázkach doručovania, aby sa zabránilo svojvoľným konaniam. Krajský súd mal prinajmenšom prerušiť konanie a požiadať v zmysle zákona Ústavný súd SR o abstraktnú kontrolu ústavnosti, či nedošlo k porušeniu mojich práv v čase konania dražby, teda pred novelizáciou ZDD.

Mám za to, že odvolací súd mal zmeniť výrok prvostupňového súdu a vrátiť vec na opätovné prerokovanie merita sporu a prejudiciálne riešiť dôkazy o neplatnosti právneho úkonu Zmluvy o vykonaní dražby s poukazom na prednosť Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd vzhľadom na viazanosť súdov na čl. 154c ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého sa v mojom konkrétnom prípade nemôže brať do úvahy zmeškanie lehoty na preskúmanie zákonnosti dobrovoľnej dražby v samostatnom súdnom konaní v zmysle domáceho zákona 527/2002 o dobrovoľných dražbách.

Príčinné súvislosti viedli k tomu, že mne a mojej rodine je úmyselne zabránené nakladať zo svojím majetkom, (zašantročený hnutelný majetok), bol zmarený môj úmysel preúverovať rodinný dom a vyrovnať svoje dlhy prostredníctvom založenia svojho majetku - rodinného domu. Plynutím času sa kriminalizuje môj život, nakoľko som bol vystavený neprimeranému bremenu znášať ďalšie pôžičky, ktoré neviem splatiť z dôvodov sociálnej núdze vyvolané zneužitím sudcovskej nezávislosti. ...

Keďže došlo k dražbe v neprítomnosti a bez vedomosti pôvodného vlastníka, čo podľa judikatúry ESLP je svojvoľné konanie, sudca mal na túto okolnosť prihliadať.

Sudca nemôže odmietnuť svoju viazanosť nálezom Ústavného súdu SR s odkazom na úpravu článku 144 ods. 1 ústavy, (Dohovor má prednosť pred domácim zákonom). Súd musí dať prednosť Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol vyhlásený pod č. 209/1992 Zb. podľa Protokolu č. 1 ochrana majetku: „Každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok“ pred domácim zákonom č. 527/2002, ak zabezpečuje väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Poukazujem ne nepremlčateľnosť vlastníckych práv.

Mám za to, že postupom súdov mi bola odňatá možnosť konať pred súdom o mojej veci - nezákonný prechod vlastníckych práv, toto právo mi zaručuje Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. Článok 6 - Právo na spravodlivé súdne konanie.».

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Okresný súd v Bratislave I postupom vo veci vedenej pod sp.zn. 19C181/2009 a rozsudkom z 26. 2. 2011 sp. zn. 19C 181/2009-153 porušil právo J. M. pokojne užívať svoj majetok a domáhať sa jeho ochrany podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Krajský súd v Bratislave postupom vo veci vedenej pod. sp. zn.: 8Co 151/2011-192 a rozsudkom z 13. marca 2012 porušil právo J. M. pokojne užívať svoj majetok a domáhať sa jeho ochrany podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Základné právo J. M. na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé prejednanie veci podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základné právo na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, postupom Okresného súdu Bratislava IV a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod. sp. zn. 7 Co 127/09, porušené bolo (z obsahu sťažnosti vyplýva, že správne má byť postupom Okresného súdu Bratislava I a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 151/2011, pozn.).

5. Zrušuje sa Rozsudok Krajského súdu SR pod. sp. zn.: 8 Co 151/2011-192 zo dňa 13. marca 2012 a prikazuje sa Okresnému súdu Bratislava I, aby vo veci konal tak, že dá prednosť Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd pred domácim zákonom č. 527/2002 a prejedná neplatnosť právneho úkonu Zmluvy o vykonaní dražby i napriek tomu, že prekluzívna lehota márne uplynula 11. 6. 2005.

6. J. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30.000 Eur (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný vyplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

7. J. M. priznáva finančné zadosťučinenie v sume 30.000 Eur (slovom tridsaťtisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava IV (z obsahu sťažnosti vyplýva, že správne má byť Okresný súd Bratislava I, pozn.) povinný vyplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

8. Krajský súd SR v Bratislave je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 3000 Eur na účet ich právneho zástupcu JUDr. (meno sa upresní po prijatí sťažnosti), do 30 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

Nárok na priznanie finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje tým, že „Príčinné súvislosti predchádzajúcich udalostí viedli k nenapraviteľným nevýhodám, strate bývania, práva na dávku v nezamestnanosti a práva na účinnú sociálnu pomoc pre štvorčlennú rodinu. Orgány verejnej moci po vyše 4 ročnom azylovom konaní vo Švajčiarsku odmietli sťažovateľovi priznať uvedené práva z dôvodov, že navrhovatelia sa za posledné 4 roky nezdržiavali na území Slovenskej republiky. Vid' Nález Ústavného súdu IV ÚS 74/09-39. Rôznymi prieťahmi v konaní na kumulatívnom základe sa nevieme dovoliť spravodlivosti. ...

Nezákonnosť v rozhodnutiach a postupe spôsobila mojej rodine neznesiteľné životné podmienky, ktoré sa pritvrdili do neúnosnej miery ohrozenia zdravia a života. Preto, z dôvodov vymanenia sa z tohoto neznesiteľného stavu, požadujem odškodnenie formou finančného zadosťučinenia v takej výške ako uvádzam a v akej výške sa odškodňuje vo vyspelých demokraciách pri tak rozsiahlom porušení práv na dôstojnosti celej rodiny. Životy a zdravie majú nevyčísľiteľnú hodnotu, preto si myslím, že výška finančného zadosťučinenia je vzhľadom na postavenie bezdomovcov primeraná.“

Okrem toho sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd v rámci predbežného rozhodnutia uskutočnil „abstraktnú kontrolu ústavnosti zákona č. 527/2002 Z. z. platného v čase v dražby 11. marca 2005“ v označenom rozsahu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom

zriadeným zákonom. Ústavný súd poznamenáva, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru (II. ÚS 71/97). V obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľnému právu na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru tak niet odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne (III. ÚS 470/2010, IV. ÚS 438/2010, IV. ÚS 195/07).

1. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 181/2009 a jeho rozsudkom z 26. januára 2011

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná len vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti namietanému postupu a rozsudku okresného súdu mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd. Právomoc krajského súdu v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 181/2009 a jeho rozsudkom z 26. januára 2011, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 Co 151/2011 a jeho rozsudkom z 13. marca 2012

2.1 Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania sťažnosti posudzoval v prvom rade namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v označenom konaní a označeným

rozsudkom vydaným v tomto konaní, ku ktorému malo dôjsť tým, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom o jeho veci („nezákonný prechod vlastníckych práv“), pričom toto právo mu zaručuje dohovor. Tvrdí, že „*Odvolací súd nesprávne posúdil vyššie uvedené skutočnosti a mám za to, že svojím rozhodnutím o zamietnutí môjho návrhu na dokazovanie mi odňal možnosť konať pred súdom o mojej veci a porušil moje práva na účinný prostriedok nápravy pred národným orgánom ako to vyžaduje článok 13 Dohovoru. Okresný a krajský súd nezákonne návrh odmietli, nakoľko mali uplatniť prednosť Dohovoru pred domácim zákonom.*“.

Ústavný súd uvádza, že zmyslom a účelom princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Podľa princípu subsidiarity obsiahnutého v čl. 127 ods. 1 ústavy a v zmysle § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde musia byť pred podaním sťažnosti vyčerpané všetky procesné prostriedky, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv priznáva, inak je sťažnosť neprípustná.

Zákon o ústavnom súde ako zákonnú podmienku ustanovuje sťažovateľovi povinnosť pred podaním sťažnosti ústavnému súdu vyčerpať všetky účinné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje (§ 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde). Ratio legis tohto ustanovenia pritom spočíva nielen v tom, aby vec bola posúdená v prvom rade tými orgánmi verejnej moci, do ktorých právomoci takéto posúdenie patrí, ale tiež v tom, aby prípadné pochybenia mohli byť v opravnom konaní pred orgánmi verejnej moci posúdené a zákonom predvídaným spôsobom odstránené.

Podľa § 236 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Ústavný súd považuje dovolanie z dôvodov uvedených v § 237 OSP za účinný právny prostriedok nápravy porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil právny názor (II. ÚS 136/08), podľa ktorého „Realizáciu základného práva na súdnu ochranu (práva na spravodlivé súdne konanie) podľa čl. 46 až čl. 50 ústavy v dovolacom konaní umožňuje predovšetkým ustanovenie § 237 Občianskeho súdneho poriadku. Práve preto jednotlivé dôvody prípustnosti dovolania uvedené v § 237 Občianskeho súdneho poriadku treba vykladať tak, aby ich prostredníctvom bola poskytnutá plná ochrana už uvedeným článkom ústavy.“.

Podľa ustálenej súdnej praxe proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie v prípadoch uvedených v § 237 OSP. Ide o prípady závažných väd konania, keď je dovolanie prípustné, aj keď nie sú splnené podmienky uvedené v § 238, resp. § 239 OSP. Okrem iného ide aj o prípady, ak bola postupom súdu účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom [§ 237 písm. f) OSP].

Pokiaľ sťažovateľ výslovne uvádza, že napadnutým rozsudkom krajského súdu mu mala byť odňatá možnosť konať pred súdom, zjavne sa dovoľáva existencie takého porušenia procesných pravidiel, ktoré zakladá prípustnosť dovolania aj podľa § 237 písm. f) OSP.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle stabilnej súdnej praxe [pozri napríklad rozhodnutie Najvyššieho súdu slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 27. septembra 2001 sp. zn. 5 Cdo 102/01] rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím (II. ÚS 102/04). V inej veci najvyšší

súd v odôvodnení svojho rozhodnutia (sp. zn. 2 Cdo 114/2000 z 28. februára 2001) uviedol: „Podľa § 237 písm. f) O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, a tiež zakladá samostatný dovolací dôvod podľa § 241 ods. 2 písm. a) O. s. p. aj vtedy, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.“

Podľa stabilnej judikatúry ústavný súd nie je oprávnený poskytovať ochranu ústavnosti vo veciach, v ktorých sa sťažovateľ mohol domôcť ochrany v konaní pred všeobecným súdom vlastnými, dovolenými a Občianskym súdnym poriadkom ustanovenými procesnými úkonmi (podobne napr. IV. ÚS 49/05, II. ÚS 73/05, I. ÚS 243/2010). Ústavný súd už v tejto súvislosti taktiež zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Ústava ani zákon o ústavnom súde (§ 53 ods. 1) nepripúšťajú, aby si účastník konania zvolil medzi súdnymi orgánmi ochrany základných práv a slobôd, naopak, čl. 127 ods. 1 ústavy jednoznačne požaduje vyčerpanie všetkých účastníkovi konania dostupných účinných právnych prostriedkov nápravy.

Ústavný súd považuje za potrebné dodať, že v prípade, ak by sťažovateľ podal dovolanie proti napadnutému rozsudku krajského súdu bez toho, aby túto okolnosť oznámil ústavnému súdu, je podľa ustálenej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 289/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 142/2010, IV. ÚS 145/2010, IV. ÚS 195/2010) pri súbežnom podaní mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy takáto sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní (porovnaj napr. IV. ÚS 242/2010, IV. ÚS 236/2012).

Vo vzťahu k úvahe, aké dôsledky by mohlo mať prípadné posúdenie dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného, ústavný súd, majúci na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy, konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní by bola sťažovateľovi lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu (porovnaj tiež rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. novembra 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, body 51, 53 a 54). Výnimka z uvedeného pravidla by prichádzala do úvahy iba v prípade, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučovali. A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní by mal sťažovateľ k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu smerujúcej proti tomuto rozhodnutiu, a to za obvyklých podmienok.

Námietka sťažovateľa by tak podľa rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu, ako aj ústavného súdu mohla byť dôvodom podania dovolania ako účinného právneho prostriedku ochrany jeho práv, vyčerpanie ktorého musí predchádzať podaniu sťažnosti ústavnému súdu. Zo sťažnosti ani z jej príloh nevyplýva, že by sťažovateľ dovolanie podal. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto časti posúdil ako neprípustnú podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde a z tohto dôvodu ju odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.2 Pokiaľ ide o sťažovateľom namietané porušenie jeho základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, sťažovateľ okrem všeobecného tvrdenia o porušení princípu rovnosti zbraní neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by preukazovali opodstatnenosť tohto jeho tvrdenia (tie, ktoré uviedol v sťažnosti, sa vzťahujú na posúdenie namietaného porušenia jeho práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktoré ústavný súd posúdil a vyhodnotil v bode 2.1 tejto časti uznesenia). Vzhľadom na to, že sťažovateľ napriek kvalifikovanému právnomu zastúpeniu svoju sťažnosť v tejto časti náležite neodôvodnil tak, ako to ustanovuje § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde, ústavný súd túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2.3 Sťažovateľ namieta aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy.

Ústavný súd v súlade so svojou skoršou judikatúrou (napr. II. ÚS 78/05) aj naďalej zastáva názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru (medzi ktoré patrí aj základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy), ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprosedné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, prípadne čl. 6 dohovoru.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v častiach, v ktorých namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, odmietol, a nič nenasvedčuje tomu, že by napadnutým rozsudkom krajského súdu mohlo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa vrátane návrhu na odklad vykonateľnosti napadnutého rozsudku krajského súdu.

Nad rámec tohto rozhodnutia ústavný súd k opätovnému návrhu sťažovateľa (napr. IV. ÚS 298/2010, IV. ÚS 54/2013), aby ústavný súd v rámci „predbežného rozhodnutia“ rozhodol o súlade ním označených ustanovení zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 568/2007 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v súlade so svojou judikatúrou k návrhu sťažovateľa posúdiť ústavnosť označeného právneho predpisu uvádza:

Ústavný súd vo svojej ustálenej judikatúre predovšetkým zdôrazňuje, že „každé konanie možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom a na základe jeho vlastného rozhodnutia. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich preto koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom.“ (I. ÚS 96/93, I. ÚS 106/93, II. ÚS 66/01, tiež II. ÚS 184/03, III. ÚS 184/06, IV. ÚS 314/07). Z citovaného okrem iného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže ústavný súd uplatniť právomoc, ktorou disponuje v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ústavy. Záver vyplývajúci z citovaného právneho názoru má nesporne aj ústavnú relevanciu, a to zvlášť v prípadoch, ak by sa v konaní, ktoré patrí v zmysle čl. 131 ods. 2 ústavy do pôsobnosti senátu ústavného súdu, mala uplatniť právomoc, ktorú ústava v čl. 131 ods. 1 zveruje do pôsobnosti pléna (III. ÚS 251/2010), čo je aj prípad sťažovateľa. Aj ústavný súd je totiž viazaný čl. 2 ods. 2 ústavy, a preto si senát ústavného súdu nemôže v rozpore s ústavnou úpravou atrahovať právomoc pléna ústavného súdu, a to ani vtedy, ak by to v okolnostiach prípadu mohlo byť v prospech ochrany základných práv a slobôd (porovnaj IV. ÚS 50/2010). Okrem uvedeného ústavný súd poukazuje na to, že môže preskúmavať súlad zákonov s ústavou a kvalifikovanými medzinárodnými zmluvami podľa čl. 125 ods. 1 ústavy len na návrh subjektov uvedených v § 18 ods. 1 písm. a) až písm. f) v spojení s § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pričom sťažovateľ medzi tieto subjekty nepatrí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júna 2013